

[Ole Vig Jensen]

Jeg tror, det er vigtigt at fremhæve sådanne skoleformers betydning i en situation, hvor vi måske står over for at skulle træffe betydelige beslutninger om den langt mere dominerende del af de 16-19-åriges uddannelser, nemlig de områder, som hører med under det formaliserede uddannelsessystem, og som først og fremmest omfatter gymnasieuddannelsen og erhvervsuddannelserne.

Ministeren gør sig her overvejelser af både kortsigtet og langsigtet karakter og konstaterer i øvrigt det utilfredsstillende i, at mange unge søger gymnasiet, fordi der ikke byder sig andre muligheder, samtidig med at et betydeligt antal unge afskæres fra at gå ind i erhvervsuddannelserne, fordi der er kapacitetsmæssig adgangs begrænsning. Netop denne tilstand på de to uddannelsesområder understreger, at der er behov for en hurtig indsats, og det er lovgivningsmagtens pligt at medvirke til, at det kan ske. Det er helt uacceptabelt, at det er nødvendigt at afvise unge, som søger ind i en erhvervsuddannelse, både fordi erhvervs livet mangler fagligt kvalificeret arbejdskraft, og fordi vi i disse år i øvrigt står på hovedet for at finde anden fornuftig beskæftigelse til disse aldersgrupper.

Jeg forstår, at ministeren helt og fuldt deler denne opfattelse, men hvad gør vi ved det? Agter ministeren på dette specielle område at tage et initiativ allerede i denne samling, så de op mod 8.000 ansøgere ikke skal skuffes, og så vi ikke på anden måde kommer til at sørge for deres underhold og beskæftigelse?

Der kan ikke herske tvivl om, at vi ved at øge uddannelseskapaciteten i erhvervsuddannelserne og ved at sikre en større geografisk spredning af uddannelsesstederne, som det i øjeblikket sker på gymnasieområdet, kan opnå at tage noget af presset fra gymnasierne og vende elevstrømmen til fordel for erhvervsuddannelserne. Det ville samtidig være en udvikling i god overensstemmelse med en række andre bestræbelser, som i disse år gøres for at styrke produktionslivet.

Når det i dag tilsyneladende er gået galt med styringen og planlægningen af de 16-19-åriges uddannelser, skyldes det bl. a. den opsplittede ansvarsfordeling, som også ministeren er opmærksom på, forstod jeg. Det radikale venstre har ikke lagt sig fast på en fremtidig ansvarsfordeling, men meget tyder på, at det vil være hensigtsmæssigt at hen-

lægge styringen af de 16-19-åriges uddannelser til amterne med undervisningsministeriet som godkendende myndighed for udbygningsplanerne og med arbejdsmarkedets parter som de ansvarlige for indholdet af erhvervsuddannelserne, ganske som det er tilfældet i dag. Det er uholdbart, at gymnasieudbygningen tilrettelægges af amterne, medens det er staten, der har ansvaret for udbygningen af erhvervsskolerne.

Spørgsmålet trænger sig på, og det har noget at gøre også med det helt aktuelle problem omkring udbygningen af vore gymnasier. Det forlyder, at der i de førstkomende år skal bygges mere end 20 gymnasier ude over landet. Er det en tilfredsstillende udvikling? Jeg vil spørge ministeren: er det forsvareligt overhovedet at bygge så mange gymnasier? Vil vi ikke om nogle få år stå med det problem - hvis vi altså vil noget andet og mere med vore unge, end tilfældet er i dag - at der ikke vil være elever nok til gymnasierne?

Jeg synes også, vi skal huske, når vi taler om den store tilgang af unge i dag til gymnasierne, at vi er i en periode, hvor de store årgange har meldt sig - de, der er børn af de forældre, som var de store årgange i krigens tid. Hvis man ikke er fuldt ud opmærksom på, at i løbet af forholdsvis få år vil elevtallet på ny dale, kan vi meget nemt komme til at stå i en situation, hvor vi har forbygget os på et bestemt område. Her tænker jeg altså på gymnasieområdet.

Jeg mener, det er oplagt at prøve at skabe bedre vilkår i amterne for, at også disse kan få et ansvar for udbygningen af erhvervsuddannelserne, sådan som jeg har nævnt det. Jeg tror, der er noget betydningsfuldt ved - og det vil også være i god overensstemmelse med kommunalreformens intentioner - at lægge beslutninger og ansvar så tæt ud på borgerne som muligt. Det ser ud til at have haft en gunstig indflydelse på gymnasieplanlægningen. Jeg tror, det vil have lige så gunstig betydning for udbygningen af vore erhvervsuddannelser, vore erhvervsskoler, hvis man gav amterne ansvar for det. Jeg tror, der er en udstrakt grad af velvilje i de lokale områder over for at give vore unge de bedst mulige uddannelsesbetingelser, og jeg tror, vi gør forkert, hvis vi ikke meget hurtigt sikrer et bedre udbud af erhvervsuddannelsesmuligheder.